ZAKON O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM

(„Službeni glasnik RS“, br. 113/17, 50/18, 46/21 - Odluka US, 51/21 - Odluka US, 53/21 - Odluka US, 66/21, 130/21, 43/23 - Odluka US, 62/23, 11/24 - Odluka US i 79/24)

OVA VERZIJA ZAKONA U PRIMENI JE OD 1. NOVEMBRA 2024. GODINE

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se finansijska podrška porodici sa decom.

Finansijska podrška porodici sa decom, u smislu ovog zakona, dodeljuje se radi:

1) poboljšanja uslova za zadovoljavanje osnovnih potreba dece;

2) usklađivanja rada i roditeljstva;

3) posebnog podsticaja i podrške roditeljima da ostvare željeni broj dece;

4) poboljšanja materijalnog položaja porodica sa decom, porodica sa decom sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i porodica sa decom bez roditeljskog staranja.

Član 2.

Porodicu u smislu ovog zakona čine: supružnici i vanbračni partneri, deca i srodnici u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva, kao i srodnici u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva pod uslovom da žive u zajedničkom domaćinstvu.

Članom porodice, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se i dete koje ne živi u porodici, a nalazi se na školovanju - do kraja roka propisanog za to školovanje, a najkasnije do navršene 26. godine života.

Članom porodice, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se i supružnik bez obzira gde faktički živi.

Izuzetno od st. 1. i 3. ovog člana, članom porodice ne smatra se izvršilac nasilja u porodici, odnosno njegovi prihodi i imovina ne utiču na pravo žrtava nasilja u porodici da ostvare pravo, ako ispunjavaju druge uslove propisane ovim zakonom.

Članom porodice staratelja smatra se i lice, koje se u porodici staratelja nalazi na osnovu rešenja organa starateljstva.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, prilikom utvrđivanja redosleda rođenja dece, u porodicu se ubrajaju i deca koja ne žive u njoj.

Zajedničko domaćinstvo, u smislu ovog zakona, jeste zajednica življenja, privređivanja i trošenja sredstava svih članova domaćinstva.

Član 3.

Termini izraženi u ovom zakonu u gramatičkom muškom rodu podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koje se odnose.

Član 4.

Za ostvarivanje prava na naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta i ostvarivanje prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta i ostvarivanje prava na roditeljski dodatak - redosled rođenja dece u porodici utvrđuje se u odnosu na dan podnošenja zahteva za ostvarivanje ovih prava, prema datumu i času rođenja upisanih u matičnu knjigu rođenih.

Za ostvarivanje prava na dečiji dodatak, redosled rođenja dece iz razvedenog braka ili vanbračne zajednice koja je prestala utvrđuje se prema roditelju sa kojim dete živi po odluci nadležnog organa.

Za ostvarivanje prava na dečiji dodatak, redosled rođenja dece koja su u vreme razvoda braka ili prestanka vanbračne zajednice bila punoletna ili za koju je u toku postupak utvrđivanja porodičnopravnog statusa pred nadležnim organom, utvrđuje se prema roditelju sa kojim deca žive.

Činjenica sa kojim roditeljem deca žive, u smislu st. 2. i 3. ovog člana, utvrđuje se prema nalazu nadležnog centra za socijalni rad.

Za ostvarivanje prava na dečiji dodatak u redosled rođenja računaju se deca koja su data na hraniteljstvo ili starateljstvo.

Za ostvarivanje prava predviđenih ovim zakonom u redosled rođenja računaju se i usvojena deca.

Za ostvarivanje prava predviđenih ovim zakonom u redosled rođenja računaju se sva živorođena deca, a ne računaju se mrtvorođena deca.

Član 5.

Prihodi od uticaja na ostvarivanje prava predviđenih ovim zakonom, a koji se utvrđuju u prosečnom mesečnom iznosu, na osnovu ostvarenih prihoda u tri meseca koja prethode mesecu u kome je podnet zahtev, jesu:

1) prihodi koji podležu oporezivanju prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana;

2) prihodi ostvareni od:

(1) penzija i invalidnina ostvarenih u zemlji i inostranstvu;

(2) primanja po propisima o pravima ratnih invalida;

(3) srodnika koji imaju zakonsku obavezu izdržavanja;

(4) otpremnina u slučaju prestanka potrebe za radom zaposlenih usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena i naknada po osnovu socijalnih programa ostvarenih u godini dana pre podnošenja zahteva;

(5) ostale naknade po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta;

(6) roditeljskog dodatka za treće i četvrto dete;

(7) naknada za vreme nezaposlenosti;

(8) realizovanih novčanih i drugih likvidnih sredstava u godini dana pre podnošenja zahteva;

(9) primanja od rada kod stranog poslodavca u inostranstvu;

(10) ostalih aktivnosti.

Kada se porez plaća na oporezivu dobit za prihod se uzima poreska osnovica, a kada se prihod utvrđuje u paušalnom iznosu za prihod se uzima osnovica za obračunavanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje (u daljem tekstu: doprinosi).

Prihodi koji se iskazuju kao godišnji uzimaju se u visini prosečnog mesečnog iznosa.

Isplatilac prihoda, propisanih stavom 1. ovog člana, u obavezi je da izda potvrdu o ostvarenim prihodima, ukoliko se do ovog podatka ne može doći uvidom u dostupne službene evidencije elektronskim upitom.

Član 6.

U prihode iz člana 5. ovog zakona ne uračunavaju se naknade troškova za dolazak i odlazak sa rada, naknade troškova za vreme provedeno na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu, otpremnine pri odlasku u penziju, solidarna pomoć, jubilarne nagrade i pomoći u slučaju smrti korisnika ili članova njegovog domaćinstva, naknade za rad ostvarene u skladu sa propisima koji regulišu radno angažovanje na određenim poslovima, usled povećanog obima posla poslodavca, koje je povremenog karaktera, uključujući i sezonske poslove, kao i primanja i prihodi koji se prema zakonu kojim se uređuje socijalna zaštita ne uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja prava na novčanu socijalnu pomoć.

U prihode iz člana 5. ovog zakona ne uračunavaju se i iznosi isplaćenih izdržavanja za dete iz prethodne zajednice koje ne živi u zajedničkom domaćinstvu davaoca izdržavanja.

U prihode porodice iz člana 5. ovog zakona ne računaju se potraživanja po osnovu pravnosnažne i izvršne sudske presude kojom je dosuđeno izdržavanje, ukoliko dužnik izdržavanja ne plaća izdržavanje, a izvršenje presude nije moguće obezbediti korišćenjem dostupnih pravnih sredstava i postupaka.

Član 7.

Pravo na dečiji dodatak može se ostvariti ukoliko podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice, ne poseduju novčana i druga likvidna sredstva (ostvarena prodajom nepokretnosti, akcije, obveznice i druge hartije od vrednosti i sl.) u vrednosti većoj od iznosa dve prosečne zarade po zaposlenom u Republici bez poreza i doprinosa po članu porodice, a prema poslednjem poznatom podatku u momentu podnošenja zahteva.

Ako podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice poseduju novčana i druga likvidna sredstva u vrednosti većoj od iznosa dve prosečne zarade po zaposlenom u Republici Srbiji bez poreza i doprinosa po članu porodice, a prema poslednjem poznatom podatku u momentu podnošenja zahteva, podnosilac zahteva ne može ostvariti pravo na dečiji dodatak za period srazmeran broju meseci koji se dobija deljenjem ukupnog iznosa tih sredstava sa prosečnom zaradom po zaposlenom u Republici Srbiji bez poreza i doprinosa.

Član 8.

Pravo na dečiji dodatak može se ostvariti ukoliko podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice, ne poseduju nepokretnosti na teritoriji Republike Srbije ni u inostranstvu, osim stambenog prostora u kome porodica živi, a koji ne može biti veći od sobe po članu domaćinstva uvećan za još jednu sobu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravo na dečiji dodatak može se ostvariti ukoliko podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice ne poseduju nepokretnosti ni na teritoriji Republike Srbije ni u inostranstvu, osim stambenog prostora u kome porodica živi, a koji ne može biti veći od sobe po članu domaćinstva uvećan za još jednu sobu i drugih nužnih ekonomskih zgrada u poljoprivrednom domaćinstvu i zemljišta u površini do dva hektara po članu porodice.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana pravo na dečiji dodatak može se ostvariti ukoliko podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice, osim stambenog prostora u kome porodica živi, poseduju i drugu nepokretnost na teritoriji Republike Srbije i u inostranstvu, u idealnom delu, ne većem od 20 kvadratnih metara, stečenu poklonom i u skladu sa propisima o nasleđivanju.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana pravo na dečiji dodatak može se ostvariti ukoliko podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice, osim stambenog prostora u kome porodica živi, poseduju i garažu i iznajmljeni poslovni prostor (zakup) ne veći od 20 kvadratnih metara.

Član 9.

Prosečna mesečna zarada po zaposlenom, prosečna mesečna zarada po zaposlenom bez poreza i doprinosa i indeks potrošačkih cena u Republici Srbiji utvrđuju se prema podacima koje objavi republički organ nadležan za poslove statistike.

Član 10.

Prava iz ovog zakona jesu lična prava i ne mogu se prenositi na druga fizička i pravna lica niti se mogu nasleđivati, ali se iznosi prava koji su dospeli za isplatu, a ostali su neisplaćeni usled smrti korisnika, mogu nasleđivati.

Novčana primanja po osnovu ovog zakona ne mogu biti predmet obezbeđivanja ili prinudnog

izvršenja.

II PRAVA NA FINANSIJSKU PODRŠKU PORODICI SA DECOM

Član 11.

Prava na finansijsku podršku porodici sa decom, u smislu ovog zakona, jesu:

1) naknada zarade, odnosno naknada plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta;

1a) pravo na odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana;

2) ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta;

3) roditeljski dodatak;

3a) pravo na novčana sredstva za izgradnju, učešće u kupovini, odnosno kupovinu porodično-stambene zgrade ili stana po osnovu rođenja deteta;

3b) jednokratna pomoć za rođenje drugog i trećeg deteta;

4) dečiji dodatak;

5) naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu bez roditeljskog staranja;

6) naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu sa smetnjama u razvoju i decu sa invaliditetom;

7) naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu korisnika novčane socijalne pomoći;

8) regresiranje troškova boravka u predškolskoj ustanovi dece iz materijalno ugroženih porodica.

Prava iz stava 1. tač. 1) do 7) ovog člana jesu prava od opšteg interesa i o njihovom obezbeđivanju stara se Republika Srbija.

O obezbeđivanju prava iz stava 1. tačka 8) ovog člana stara se opština, odnosno grad, u skladu sa ovim zakonom.

AP Vojvodina, opština, odnosno grad mogu, ako su obezbedili sredstva, da utvrde i druga prava, veći obim prava od prava utvrđenih ovim zakonom i povoljnije uslove za njihovo ostvarivanje.

1. Naknada zarade, odnosno naknada plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta

Član 12.

Naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta ostvaruju zaposleni kod pravnih i fizičkih lica (u daljem tekstu: zaposleni kod poslodavca).

Zaposleni koji je zasnovao radni odnos nakon rođenja deteta, izuzetno od stava 1. ovog člana, može ostvariti pravo na naknadu zarade odnosno naknadu plate tokom odsustva čija se dužina trajanja računa od dana rođenja deteta.

Naknadu zarade, odnosno naknadu plate iz st. 1. i 2. ovog člana ostvaruje i otac, jedan od usvojitelja, hranitelj, odnosno staratelj deteta, kada u skladu sa propisima o radu koristi odsustvo iz stava 1. ovog člana.

Naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva i odsustva sa rada radi posebne nege deteta, za decu različitog reda rođenja, mogu istovremeno koristiti oba roditelja.

Naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta, za decu različitog reda rođenja, mogu istovremeno koristiti oba roditelja.

Naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva i odsustva sa rada radi nege deteta, za decu različitog reda rođenja, ne mogu istovremeno koristiti oba roditelja.

Član 13.

Osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate za vreme porodiljskog odsustva i odsustva sa rada radi nege deteta, za lica iz člana 12. ovog zakona, utvrđuje se na osnovu zbira mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi na primanja koja imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode prvom mesecu otpočinjanja porodiljskog odsustva.

Osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate, zaposlenog koji je zasnovao radni odnos nakon rođenja deteta, utvrđuje se na osnovu zbira mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi na primanja koja imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu otpočinjanja odsustva po zasnivanju radnog odnosa.

Osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate za vreme odsustva sa rada radi posebne nege deteta, za lica iz člana 12. ovog zakona, utvrđuje se na osnovu zbira mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi na primanja koja imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu otpočinjanja odsustva.

Mesečna osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate, dobija se deljenjem zbira osnovica iz st. 1-3. ovog člana sa 18 i ne može biti veća od tri prosečne mesečne zarade u Republici Srbiji, a za prava ostvarena od 1. januara 2022. godine ne može biti veća od pet prosečnih mesečnih zarada u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike na dan početka ostvarivanja prava.

Mesečna osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate predstavlja bruto obračunsku vrednost.

Član 14.

Utvrđivanje mesečne osnovice naknade zarade odnosno naknade plate, vrši nadležni organ jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: nadležni organ) na osnovu podataka o visini osnovice na koju su plaćeni doprinosi na primanja koja imaju karakter zarade, odnosno plate a koji su evidentirani u Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja.

Mesečni iznos naknade zarade, odnosno naknade plate obračunava se na osnovu utvrđene mesečne osnovice naknade zarade, odnosno naknade plate u srazmeri broja radnih dana u petodnevnoj radnoj nedelji, u kojima se ostvaruje pravo u datom mesecu i ukupnog broja radnih dana u tom mesecu.

Na osnovu obračunatog mesečnog iznosa naknade zarade, odnosno naknade plate obračunava se iznos naknade zarade, odnosno naknade plate koji je umanjen za pripadajuće poreze i doprinose.

Prilikom isplate iznosa naknade zarade, odnosno naknade plate iz stava 3. ovog člana, njen pripadajući iznos ne umanjuje se po osnovu novčanih obustava, rate kredita i slično, već je primalac naknade zarade odnosno naknade plate dužan da te obaveze izmiri lično ili preko poslodavca.

Poresku prijavu za obračunate poreze i doprinose podnosi ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom, a centralizovana isplata mesečne naknade zarade odnosno naknade plate vrši se kad poreska uprava prihvati poresku prijavu.

Prilikom obračuna poreza neoporezivi iznos koristi se srazmerno radnom vremenu primaoca naknade zarade, odnosno naknade plate u odnosu na puno radno vreme u mesecu za koje je priznato pravo, a u skladu sa propisima kojima se uređuje porez na dohodak građana.

Ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom, iz sredstava obezbeđenih u budžetu Republike Srbije, vrši isplatu mesečnih iznosa naknade zarade odnosno naknade plate bez poreza i doprinosa na tekući račun korisnika, a iznos pripadajućih poreza i doprinosa na zakonom propisan način.

Pun mesečni iznos naknade zarade, odnosno naknade plate za vreme porodiljskog odsustva, ne može biti manji od minimalne zarade utvrđene na dan početka ostvarivanja prava.

Pod minimalnom zaradom u smislu stava 8. ovog člana podrazumeva se iznos koji se dobija kada se minimalna cena rada po satu, utvrđena u skladu sa zakonom na dan početka ostvarivanja prava, pomnoži sa 184 sata i uveća za pripadajuće poreze i doprinose.

Član 15.

Poslodavac, nadležni organ, odnosno ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom nemaju obavezu dostavljanja obračunskog listića korisniku naknade zarade, odnosno naknade plate iz člana 12. ovog zakona.

Nadležni organ ima obavezu dostavljanja potvrde o godišnjim ostvarenim prihodima korisniku prava iz člana 12. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana nadležni organ je dužan da na zahtev korisnika prava dostavi obračunski listić i druge potvrde o isplaćenim naknadama zarade, odnosno naknade plate.

Član 16.

Zahtev za ostvarivanje prava na naknadu zarade, odnosno naknadu plate može se podneti do isteka zakonom utvrđene dužine trajanja prava koje se ostvaruje.

Korisnik prava dužan je da do 8. u mesecu obavesti nadležni organ o svim promenama činjenica koje su od uticaja na isplatu prava.

Nadležni organ dužan je da do 15. u mesecu evidentira sve nastale promene koje se odnose na isplatu prava.

Poslodavac, odnosno korisnik naknade zarade, odnosno naknade plate dužan je da nadležnom organu prijavi svaku promenu u radnopravnom statusu koja je od uticaja na isplatu naknade zarade odnosno naknade plate.

1a Pravo na odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva

Član 16a

Pravo na odsustvo sa rada radi nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate, ima otac deteta koji je zaposlen kod poslodavca, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Pravo na odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate, ima otac deteta koji je zaposlen kod poslodavca, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Pravo iz stava 1. ovog člana, na osnovu međusobnog dogovora sa majkom deteta, posle navršena tri meseca života deteta, otac deteta može ostvariti za preostali period do godine dana života deteta za prvo i drugo dete, odnosno do dve godine života deteta za treće i svako naredno dete, od dana kada je majka ostvarila pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta.

Pravo iz stava 2. ovog člana, na osnovu međusobnog dogovora sa majkom deteta, može ostvariti otac deteta na osnovu mišljenja nadležne komisije Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje o stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta.

Pravo iz stava 1. ovog člana otac deteta može ostvariti ako je majka ostvarila pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta koje otpočinje 1. avgusta 2023. godine i kasnije.

Pravo iz stava 2. ovog člana otac deteta može ostvariti na osnovu mišljenja nadležne komisije Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje o stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta koje otpočinje 1. avgusta 2023. godine i kasnije.

O pravu na odsustvo sa rada iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje poslodavac zaposlenog, u skladu sa propisima kojima se uređuje rad.

Danom ostvarivanja prava oca iz st. 1. i 2. ovog člana, majci deteta prestaje pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta.

Član 16b

Osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate iz člana 16a stav 1. ovog zakona utvrđuje se na osnovu zbira mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi na primanja koja imaju karakter zarade za poslednjih 18 meseci koji prethode rođenju deteta.

Osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate iz člana 16a stav 2. ovog zakona, utvrđuje se na osnovu zbira mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi na primanja koja imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu otpočinjanja odsustva.

Mesečna osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate, dobija se deljenjem zbira osnovica iz st. 1. i 2. ovog člana sa 18 i ne može biti veća od pet prosečnih mesečnih zarada u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike na dan početka ostvarivanja prava.

Mesečna osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate predstavlja bruto obračunsku vrednost.

Utvrđivanje mesečne osnovice naknade zarade, odnosno naknade plate, način obračuna i isplate prava iz člana 16a st. 1. i 2. ovog zakona vrši se na način koji je propisan čl. 14-16. ovog zakona.

Član 16v

Zahtev za ostvarivanje prava na naknadu zarade, odnosno naknadu plate iz člana 16a ovog zakona može se podneti najranije 30 dana pre navršena tri meseca života deteta u kom periodu majka koristi ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, a najkasnije do isteka zakonom utvrđene dužine trajanja prava koje se ostvaruje.

2. Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta

Član 17.

Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta, za dete rođeno 1. avgusta 2023. godine i kasnije, može ostvariti majka koja je u periodu od 18 meseci pre rođenja deteta ostvarivala prihode:

1) po osnovu samostalnog obavljanja delatnosti;

2) kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta, za dete rođeno 1. avgusta 2023. godine i kasnije, može ostvariti majka koja je u periodu od 18 meseci pre rođenja deteta ostvarivala prihode:

1) a u momentu rođenja deteta je nezaposlena i ne ostvaruje pravo na novčanu naknadu po

osnovu nezaposlenosti;

2) po osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova;

3) po osnovu ugovora o delu;

4) po osnovu autorskog ugovora;

5) po osnovu ugovora o pravima i obavezama direktora van radnog odnosa.

Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta, za dete rođeno 1. avgusta 2023. godine i kasnije, može ostvariti i majka koja je u periodu od 18 meseci pre rođenja deteta bila poljoprivredni osiguranik.

Pravo iz st. 1-3. ovog člana može ostvariti i usvojitelj, hranitelj ili staratelj deteta.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje se u trajanju od godinu dana za prvo i drugo dete, odnosno dve godine za treće i svako naredno dete.

Izuzetno, od stava 5. ovog člana, za lice koje ostvaruje i pravo na naknadu zarade, odnosno naknadu plate, pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje se u trajanju od godinu dana od dana otpočinjanja prava na porodiljsko odsustvo.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje majka iz st. 1-3. ovog člana u trajanju od tri meseca od dana rođenja deteta, ako se dete rodi mrtvo ili umre pre navršena tri meseca života, odnosno do smrti deteta ukoliko ono umre kasnije.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, može ostvariti i otac deteta, ukoliko majka nije živa, ako je napustila dete, ili ako je iz objektivnih razloga sprečena da neposredno brine o detetu.

Izuzetno od stava 8. ovog člana, majka i otac deteta koji ostvaruju prihode iz stava 1. ovog člana, mogu se dogovoriti da posle navršena tri meseca života deteta, pravo na ostale naknade po osnovu nege deteta za preostali period do godine dana života deteta za prvo i drugo dete, odnosno dve godine za treće i svako naredno dete, ostvaruje otac deteta.

Pravo na ostale naknade po osnovu nege deteta koje je mlađe od pet godina može ostvariti usvojitelj, hranitelj ili staratelj deteta u trajanju od 11 meseci od dana upućivanja deteta na prilagođavanje a pre zasnivanja usvojenja, odnosno od dana usvajanja odnosno smeštaja deteta u hraniteljsku, odnosno starateljsku porodicu, ukoliko je dete mlađe od tri meseca, odnosno u trajanju od osam meseci, ukoliko je dete starije od tri meseca života.

Pravo na ostale naknade po osnovu posebne nege deteta ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom i propisima koji regulišu ostvarivanje prava na naknadu zarade za vreme odsustva sa rada radi posebne nege deteta za lica zaposlena kod poslodavca.

Zahtev za ostvarivanje prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta može se podneti do isteka zakonom utvrđene dužine trajanja prava koje se ostvaruje.

Član 18.

Osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta za lice iz člana 17. st. 1. i 2. ovog zakona utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi, osim osnovice doprinosa za prihode koji imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu u kojem je otpočelo porodiljsko odsustvo, odnosno u kojem je dete rođeno.

Osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, za lice iz člana 17. stav 3. ovog zakona, utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje za poslednjih 18 meseci koji prethode danu rođenja deteta.

Osnovica za ostale naknade po osnovu posebne nege deteta za lice iz člana 17. st. 1. i 2. ovog zakona utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi, osim osnovice doprinosa za prihode koji imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu korišćenja prava.

Osnovica za ostale naknade po osnovu posebne nege deteta, za lice iz člana 17. stav 3. ovog zakona, utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu korišćenja prava.

Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta za lica iz člana 17. st. 1. i 2. ovog zakona dobija se deljenjem zbira osnovica iz st. 1. i 3. ovog člana sa 18.

Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta za lica iz člana 17. stav 3. ovog zakona dobija se deljenjem zbira osnovica iz st. 2. i 4. ovog člana sa 18.

Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta iz st. 5. i 6. ovog člana ne može biti veća od pet prosečnih mesečnih zarada u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike na dan početka ostvarivanja prava.

Mesečna osnovica iz st. 5. i 6. ovog člana deli se sa koeficijentom 1,5 i tako se određuje pun mesečni iznos ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta.

Prilikom utvrđivanja osnovice za ostale naknade ne uzimaju se osnovice za prihode koji imaju karakter zarade, osim za lica koja u momentu početka ostvarivanja prava nisu u radnom odnosu, a u prethodnom periodu su ostvarivala prihode po osnovu zarade.

Član 19.

Utvrđivanje punog mesečnog iznosa za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta vrši nadležni organ na osnovu podataka o visini osnovice na koju su plaćeni doprinosi za lice iz člana 17. st. 1. i 2. ovog zakona, a za lice iz člana 17. stav 3. ovog zakona, osnovice na koju su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, a koji su evidentirani kod organa koji vodi evidenciju o uplaćenim doprinosima obaveznog socijalnog osiguranja.

Mesečni iznos ostalih naknada obračunava se na osnovu utvrđenog punog mesečnog iznosa

naknade u srazmeri broja radnih dana u kojima se ostvaruje pravo u datom mesecu i ukupnog broja radnih dana u tom mesecu.

Isplatu mesečnih iznosa ostalih naknada po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta, bez poreza i doprinosa, vrši ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom na tekući račun podnosioca zahteva, iz sredstava obezbeđenih u budžetu Republike Srbije.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, za lice koje nema tekući račun, isplatu mesečnih iznosa ostale naknade po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta, bez poreza i doprinosa, vrši ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom na račun podnosioca zahteva za ostvarivanje prava otvorenog kod finansijske organizacije određene od strane ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom, iz sredstava obezbeđenih u budžetu Republike Srbije.

Član 20.

Zbir naknade zarade, odnosno naknade plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta i ostale naknade po osnovu rođenja, nege i posebne nege deteta ne može biti veći od tri prosečne mesečne zarade u Republici Srbiji, a za prava ostvarena od 1. januara 2022. godine ne može biti veća od pet prosečnih mesečnih zarada u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike na dan početka ostvarivanja prava na naknadu zarade.

Ako korisnik prava ostvaruje naknadu zarade, odnosno naknadu plate čiji ukupni iznos prelazi tri prosečne zarade u Republici Srbiji, a za prava ostvarena od 1. januara 2022. godine pet prosečnih zarada u Republici Srbiji, prvo se isplaćuje naknada zarade, odnosno naknada plate.

Član 21.

O pravu na naknadu zarade, odnosno naknadu plate, odnosno pravu na ostale naknade odlučuje se po osnovu podnetog zahteva.

O zahtevu za naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva i odsustva sa rada radi nege deteta, podnetom po otpočinjanju porodiljskog odsustva, odlučuje se privremenim rešenjem u trajanju do tri meseca.

Nakon pribavljanja potrebnih dokaza po službenoj dužnosti koji su potrebni za kompletiranje zahteva iz stava 2. ovog člana nadležni organ odlučuje rešenjem.

Žalba izjavljena na rešenje iz st. 2. i 3. ovog člana, ne odlaže njegovo izvršenje.

Korisnik prava, koji pravo na naknadu zarade, odnosno naknadu plate, odnosno pravo na ostale naknade nije ostvario u punom obimu, jer u posmatranom periodu nisu bile evidentirane sve osnovice na koje su plaćeni doprinosi, može po pružanju dokaza o njihovom evidentiranju podneti zahtev za preračun naknade zarade, odnosno naknade plate, odnosno ostale naknade.

3. Roditeljski dodatak

Član 22.

Roditeljski dodatak ostvaruje majka za prvo, drugo, treće i četvrto dete, pod uslovom da je državljanin Republike Srbije i da ima prebivalište u Republici Srbiji.

Pravo iz stava 1. ovog člana može ostvariti i majka koja je strani državljanin i ima status stalno nastanjenog stranca pod uslovom da je dete rođeno na teritoriji Republike Srbije.

Izuzetno, ako majka koja ima troje dece u sledećem porođaju rodi dvoje ili više dece, ostvariće pravo na roditeljski dodatak i za svako rođeno dete u tom porođaju, a na osnovu posebnog rešenja ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana pravo na roditeljski dodatak može ostvariti majka i za peto dete po redu rođenja ukoliko je neko od dece, prethodnog reda rođenja, koje je živorođeno umrlo neposredno po rođenju i za njega nije ostvareno pravo na roditeljski dodatak, a na osnovu posebnog rešenja ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Redosled rođenja utvrđuje se prema broju živorođene dece majke u momentu podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak.

Pravo iz st. 1. i 2. ovog člana ostvaruje majka koja neposredno brine o detetu za koje je podnela zahtev, čija deca prethodnog reda rođenja nisu smeštena u ustanovu socijalne zaštite, hraniteljsku, starateljsku porodicu ili data na usvojenje, i koja nije lišena roditeljskog prava u odnosu na decu prethodnog reda rođenja.

Pravo iz st. 1. i 2. ovog člana izuzetno priznaće se i ukoliko je dete prethodnog reda rođenja smešteno u ustanovu zbog potrebe kontinuirane zdravstvene zaštite i nege, a po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Uz zahtev za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak za majku koja je strani državljanin podnosi se i uverenje nadležne službe iz zemlje čiji je majka državljanin, o ispunjenosti uslova iz st. 5. i 6. ovog člana.

Pravo na roditeljski dodatak, ako ispunjava uslove iz st. 1-7. ovog člana, može ostvariti i otac deteta, ukoliko je majka deteta strani državljanin, nije živa, napustila je dete, lišena je roditeljskog prava, ili je iz objektivnih razloga sprečena da neposredno brine o detetu.

Uslovi za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak utvrđuju se u odnosu na dan podnošenja zahteva.

Roditeljski dodatak uvećava se za paušal za nabavku opreme za dete.

Član 23.

Roditeljski dodatak za prvo dete rođeno 1. januara 2022. godine i kasnije utvrđuje se u visini od 380.161,59 dinara i isplaćuje se jednokratno.

Roditeljski dodatak za drugo dete rođeno 1. jula 2018. godine i kasnije utvrđuje se u visini od 337.225,46 dinara i isplaćuje se u 24 jednake mesečne rate po 14.051,06 dinara.

Roditeljski dodatak za treće dete rođeno 1. jula 2018. godine i kasnije utvrđuje se u visini od 2.023.352,80 dinara i isplaćuje se u 120 jednakih mesečnih rata po 16.861,27 dinara.

Roditeljski dodatak za četvrto dete rođeno 1. jula 2018. godine i kasnije utvrđuje se u visini od 3.035.029,19 dinara i isplaćuje se u 120 jednakih mesečnih rata po 25.291,92 dinara.

Član 23a

Roditeljski dodatak za prvo dete rođeno 1. januara 2024. godine i kasnije utvrđuje se u visini od 500.000,00 dinara i isplaćuje se jednokratno.

Roditeljski dodatak za drugo dete rođeno 1. januara 2024. godine i kasnije utvrđuje se u visini od 600.000,00 dinara i isplaćuje se u 24 jednake mesečne rate po 25.000,00 dinara.

Roditeljski dodatak za treće dete rođeno 1. januara 2024. godine i kasnije utvrđuje se u visini od 2.280.000,00 dinara i isplaćuje se u 120 jednakih mesečnih rata po 19.000,00 dinara.

Roditeljski dodatak za četvrto dete rođeno 1. januara 2024. godine i kasnije utvrđuje se u visini od 3.180.000,00 dinara i isplaćuje se u 120 jednakih mesečnih rata po 26.500,00 dinara.

Paušal za nabavku opreme za dete iz člana 22. stav 11. ovog zakona, za decu rođenu 1. januara 2024. godine i kasnije i koji se isplaćuje zajedno sa jednokratnim iznosom roditeljskog dodatka za prvo dete, odnosno prvom ratom roditeljskog dodatka za drugo, treće i četvrto dete iznosi 7.500,00 dinara.

Član 23b

Visina roditeljskog dodatka utvrđuje se u odnosu na dan rođenja deteta.

Roditeljski dodatak za decu iz člana 22. stav 3. ovog zakona isplaćuje se u iznosu utvrđenom za četvrto dete.

Roditeljski dodatak za dete iz člana 22. stav 4. ovog zakona isplaćuje se u iznosu utvrđenom za četvrto dete.

Zahtev za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak podnosi majka, odnosno otac deteta odmah nakon rođenja, u zdravstvenoj ustanovi u kojoj je dete rođeno ili direktno nadležnom organu, najkasnije do navršenih godinu dana života deteta.

Zahtev za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak podnet u zdravstvenoj ustanovi ovlašćeni radnik zdravstvene ustanove šalje nadležnom organu elektronskim putem u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument i usluge od poverenja u elektronskom poslovanju.

Član 24.

Ukoliko u toku isplate roditeljskog dodatka koja se vrši u mesečnim ratama korisnik prava napusti dete ili umre ili dođe do promena u smislu ispunjenosti uslova iz člana 22. stav 6. ovog zakona, prekida se dalja isplata roditeljskog dodatka do odluke

ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Ukoliko u toku isplate prava na roditeljski dodatak koja se vrši u mesečnim ratama dete umre, prekida se dalja isplata prava.

Izuzetno od stava 2. ovog člana za treće i četvrto dete koje je umrlo u toku isplate roditeljskog dodatka, isplaćuje se jednokratni iznos od 295.000,00 dinara.

Ukoliko u toku isplate prava na roditeljski dodatak koja se vrši u mesečnim ratama dođe do razvoda braka ili prestanka vanbračne zajednice, prekida se dalja isplata prava do odluke ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Ukoliko se u toku isplate prava na roditeljski dodatak koja se vrši u mesečnim ratama utvrdi da deca nisu vakcinisana u skladu sa propisima u oblasti zdravstvene zaštite Republike Srbije, prekida se dalja isplata prava do odluke ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Ukoliko se u toku isplate prava na roditeljski dodatak koja se vrši u mesečnim ratama utvrdi da dete ne živi na teritoriji Republike Srbije, prekida se dalja isplata prava do odluke ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Ukoliko se u toku isplate prava na roditeljski dodatak koja se vrši u mesečnim ratama utvrdi da deca predškolskog uzrasta ne pohađaju pripremni predškolski program u okviru sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja na teritoriji Republike Srbije, prekida se dalja isplata prava do odluke ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Ukoliko se u toku isplate prava na roditeljski dodatak koja se vrši u mesečnim ratama utvrdi, da se deca osnovnoškolskog uzrasta ne školuju u okviru sistema osnovnoškolskog obrazovanja Republike Srbije i redovno ne pohađaju nastavu na teritoriji Republike Srbije, prekida se dalja isplata prava do odluke ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom donosi odluku o daljoj isplati prava iz stava 1. i st. 4–8. ovog člana.

Član 25.

Roditeljski dodatak ne može se ostvariti, ako novorođeno dete majke za koje se podnosi zahtev i njena deca prethodnog reda rođenja, nisu vakcinisana u skladu sa propisima u oblasti zdravstvene zaštite Republike Srbije.

Činjenica da je dete vakcinisano u skladu sa propisima u oblasti zdravstvene zaštite Republike Srbije utvrđuje se na osnovu izjave podnosioca zahteva i podataka sadržanih u evidenciji o imunizaciji koja se vodi kod nadležnog zdravstvenog organa.

Činjenica da je dete vakcinisano u skladu sa propisima u oblasti zdravstvene zaštite Republike Srbije proverava se jednom godišnje na osnovu podataka sadržanih u evidenciji o imunizaciji koja se vodi kod nadležnog zdravstvenog organa.

Podnosilac zahteva, u zahtevu za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak, može dati saglasnost za proveru podataka koji su sadržani u evidenciji o imunizaciji koja se vodi kod nadležnog zdravstvenog organa, a u suprotnom dužan je da podatke o imunizaciji

nadležnom organu koji vodi postupak dostavi lično.

Roditeljski dodatak može ostvariti majka čija deca predškolskog uzrasta žive na teritoriji Republike Srbije i pohađaju pripremni predškolski program u okviru sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja na teritoriji Republike Srbije.

Roditeljski dodatak može ostvariti majka čija deca osnovnoškolskog uzrasta žive na teritoriji Republike Srbije i školuju se i redovno pohađaju nastavu u okviru sistema osnovnoškolskog obrazovanja Republike Srbije.

Činjenica da dete pohađa pripremni predškolski program u okviru sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja Republike Srbije i redovno pohađa osnovnu školu u okviru sistema osnovnoškolskog obrazovanja Republike Srbije, na teritoriji Republike Srbije utvrđuje se na osnovu izjave podnosioca zahteva, a nadležni organ proverava podatke po službenoj dužnosti, najmanje jednom godišnje, sa odgovarajućom predškolskom ustanovom, odnosno osnovnom školom.

Roditeljski dodatak ne može se ostvariti ako roditelj koji podnosi zahtev i dete za koje se ostvaruje pravo, u momentu podnošenja zahteva žive u inostranstvu.

Roditeljski dodatak ne može ostvariti majka koja je strani državljanin ukoliko je u zemlji, čiji je državljanin, ostvarila isto ili slično pravo za dete za koje je podnet zahtev.

3a Pravo na novčana sredstva za izgradnju, učešće u kupovini, odnosno kupovinu porodično-stambene zgrade ili stana po osnovu rođenja deteta

Član 25a

Pravo na novčana sredstva za izgradnju, učešće u kupovini, odnosno kupovinu porodično-stambene zgrade ili stana po osnovu rođenja deteta može ostvariti majka za dete rođeno 1. januara 2022. godine i kasnije pod uslovom da je državljanin Republike Srbije i da ima prebivalište u Republici Srbiji.

Pravo iz stava 1. ovog člana pod uslovima utvrđenim zakonom kojim se uređuju osnove svojinskopravnih odnosa može ostvariti i majka koja je strani državljanin i ima status stalno nastanjenog stranca, ako je dete rođeno na teritoriji Republike Srbije i/ili je državljanin Republike Srbije.

Izuzetno, od st. 1. i 2. ovog člana, u slučaju smrti majke deteta, pravo može ostvariti otac deteta.

Pravo iz st. 1. i 2. ovog člana ostvaruje majka koja neposredno brine o detetu za koje je podnela zahtev, čija deca prethodnog reda rođenja nisu smeštena u ustanovu socijalne zaštite, hraniteljsku, starateljsku porodicu ili data na usvojenje, i koja nije potpuno lišena roditeljskog prava u odnosu na decu prethodnog reda rođenja.

Pravo iz st. 1. i 2. ovog člana, izuzetno, priznaje se i ukoliko je dete prethodnog reda rođenja smešteno u ustanovu zbog potrebe kontinuirane zdravstvene zaštite i nege, a po prethodno pribavljenoj saglasnosti ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Pravo iz st. 1. i 2. ovog člana može ostvariti majka novorođenog deteta pod uslovom da prvi put stiče u svojinu porodično-stambenu zgradu ili stan na teritoriji Republike Srbije.

Zahtev za ostvarivanje prava iz st. 1. i 2. ovog člana podnosi se preko nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, u roku od godinu dana od dana rođenja deteta.

Član 25b

Pravo na novčana sredstva za izgradnju, učešće u kupovini, odnosno kupovinu porodično-stambene zgrade ili stana po osnovu rođenja deteta može ostvariti majka novorođenog deteta do iznosa koji utvrđuje Vlada.

Pravo iz stava 1. ovog člana utvrđuje se na osnovu dokaza o potrebnim sredstvima za izgradnju, učešće u kupovini, odnosno kupovinu porodično-stambene zgrade ili stana i procene vrednosti porodično-stambene zgrade ili stana od strane nadležnog poreskog organa i nadležnog organa za geodetske poslove.

Član 25v

O pravu iz člana 25a ovog zakona odlučuje Komisija za dodelu novčanih sredstava za izgradnju, učešće u kupovini, odnosno kupovinu porodično-stambene zgrade ili stana po osnovu rođenja deteta (u daljem tekstu: Komisija).

Odluka Komisije je konačna u upravnom postupku.

Članove Komisije imenuje Vlada, a čine je predstavnici organa državne uprave nadležnih za socijalna pitanja, brigu o porodici i demografiju, poslove finansija, privrede, građevinarstva, brige o selu i Republičkog geodetskog zavoda.

Predsednik Komisije je **ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom**.

Stručnu i administrativno-tehničku potporu Komisiji pruža **ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom**.

Vlada utvrđuje bliže uslove i način ostvarivanja prava iz člana 25a ovog zakona, kriterijume za određivanje visine sredstava, potrebnu dokumentaciju, način isplate i kontrolu namenskog korišćenja sredstava i druga pitanja koja su od značaja za ostvarivanje prava.

Član 25g

Nepokretnost ili srazmerni deo nepokretnosti izgrađene ili kupljene sredstvima dodeljenim u skladu sa čl. 25a-25v ovog zakona predstavlja posebnu imovinu majke.

Nepokretnost izgrađena ili kupljena sredstvima dodeljenim u skladu sa čl. 25a-25v ovog zakona ne može se otuđiti u periodu od pet godina od kupovine, odnosno izgradnje, bez saglasnosti organa starateljstva nadležnog da štiti prava i interese dece.

3b Jednokratna pomoć za rođenje drugog i trećeg deteta

Član 25d

Pravo na jednokratnu pomoć u visini od 100.000,00 dinara može ostvariti majka koja je ostvarila pravo na roditeljski dodatak za drugo, odnosno treće dete rođeno 1. januara 2022. godine i kasnije.

Član 25đ

Pravo na jednokratnu pomoć u visini od 135.000,00 dinara može ostvariti majka koja je ostvarila pravo na roditeljski dodatak za drugo, odnosno treće dete rođeno 1. januara 2024. godine i kasnije.

Član 25e

Otac deteta može ostvariti pravo na jednokratnu pomoć u iznosu utvrđenom za majku, ako ispunjava uslove za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak za drugo, odnosno treće dete utvrđene u članu 22. stav 9. ovog zakona.

Zahtev za ostvarivanje prava iz stava 1. ovog člana podnosi se istovremeno sa zahtevom za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak za drugo, odnosno treće dete.

Jednokratna pomoć iz stava 1. ovog člana isplaćuje se istovremeno sa prvom ratom roditeljskog dodatka za drugo, odnosno treće dete.

4. Dečiji dodatak

Član 26.

Dečiji dodatak ostvaruje jedan od roditelja koji neposredno brine o detetu, koji je državljanin Republike Srbije i ima prebivalište u Republici Srbiji ili strani državljanin koji ima status stalno nastanjenog stranca u Republici Srbiji za prvo, drugo, treće i četvrto dete po redu rođenja u porodici, od dana podnetog zahteva, pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana majka koja ima troje dece a u sledećem porođaju rodi dvoje ili više dece, ostvariće pravo na dečiji dodatak i za svako rođeno dete u tom porođaju, a na osnovu posebnog rešenja ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana pravo na dečiji dodatak podnosilac zahteva može ostvariti i za dete višeg reda rođenja od četvrtog, ukoliko zbog smrti deteta ili starosne granice za neko od prvo četvoro dece po redu rođenja više ne može ostvariti pravo.

Pod uslovima iz stava 1. ovog člana pravo na dečiji dodatak ima i staratelj deteta.

Izuzetno od stava 1. ovog člana staratelj deteta može ostvariti pravo na dečiji dodatak za najviše četvoro sopstvene dece u porodici i za svako dete bez roditeljskog staranja o kome neposredno brine.

Strani državljanin koji radi na teritoriji Republike Srbije ostvaruje dečiji dodatak, ako je to određeno međunarodnim sporazumom, pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

Dečiji dodatak pripada deci koja žive i pohađaju program pripreme deteta pred polazak u osnovnu školu u okviru predškolskog vaspitanja i obrazovanja na teritoriji Republike Srbije.

Dečiji dodatak pripada deci koja žive, školuju se i redovno pohađaju nastavu na teritoriji Republike Srbije, ako međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno.

Dečiji dodatak pripada detetu ako ima svojstvo učenika osnovne škole, odnosno svojstvo

redovnog učenika srednje škole, odnosno verske škole crkava i verskih zajednica upisanih u Registar crkava i verskih zajednica u skladu sa zakonom kojim se uređuju crkve i verske zajednice do završetka srednjoškolskog obrazovanja, a najduže do navršenih 20 godina života.

Dečiji dodatak pripada i detetu koje iz opravdanih razloga ne započne školovanje u osnovnoj ili srednjoj školi, odnosno verskoj školi crkava i verskih zajednica upisanih u Registar crkava i verskih zajednica u skladu sa zakonom kojim se uređuju crkve i verske zajednice, odnosno koje započne školovanje kasnije ili prekine školovanje u svojstvu redovnog učenika u srednjoj školi, odnosno verskoj školi crkava i verskih zajednica upisanih u Registar crkava i verskih zajednica u skladu sa zakonom kojim se uređuju crkve i verske zajednice i to za sve vreme trajanja sprečenosti, do završetka srednjoškolskog obrazovanja a najduže do 21 godine života.

Izuzetno od stava 9. ovog člana, dečiji dodatak pripada za dete sa smetnjama u razvoju i dete sa invaliditetom za koje je doneto mišljenje interresorne komisije, koja je obrazovana u skladu sa propisima iz oblasti prosvete (u daljem tekstu: Komisija) sve dok je obuhvaćeno vaspitno obrazovnim programom i programom osposobljavanja za rad, a za dete nad kojim je produženo roditeljsko pravo najduže do 26 godina.

Nadležni organ dužan je da u saradnji sa odgovarajućom školom, u toku trajanja školske godine, krajem svakog tromesečja proveri redovnost pohađanja nastave deteta za koje se ostvaruje pravo.

Član 27.

Neposredna briga o detetu, u smislu ovog zakona, podrazumeva neposredno staranje o životu, zdravlju, vaspitavanju i obrazovanju deteta koje živi u zajedničkom domaćinstvu podnosioca zahteva.

Smatra se da roditelj neposredno brine o detetu ako dete živi, pohađa program pripreme deteta pred polazak u osnovnu školu u okviru predškolskog vaspitanja i obrazovanja i školuje se u mestu prebivališta.

Izuzetno od stava 2. ovog člana smatra se da roditelj neposredno brine o detetu i ako dete pohađa:

a) osnovnu ili srednju školu van mesta prebivališta jer u mestu prebivališta ne postoji osnovna ili srednja škola;

b) osnovnu školu koja mu je bliža mestu stanovanja, odnosno dostupnija;

v) željenu srednju školu koja ne postoji u mestu prebivališta, ili koju nije moglo da upiše zbog nedovoljnog broja bodova.

Neposrednom brigom ne smatra se zbrinjavanje deteta u ustanovu socijalne zaštite, starateljsku ili hraniteljsku porodicu.

Član 28.

Jednoroditeljska porodica u smislu ovog zakona, jeste porodica u kojoj jedan roditelj samostalno vrši roditeljsko pravo, pod uslovom:

1) da je drugi roditelj nepoznat;

2) da je drugi roditelj preminuo, a nije ostvareno pravo na porodičnu penziju;

3) da je drugi roditelj postao potpuno i trajno nesposoban za rad, a nije stekao pravo na penziju;

4) da drugi roditelj nije obavezan da doprinosi izdržavanju deteta;

5) da je drugi roditelj lišen roditeljskog prava, a nije obavezan da doprinosi izdržavanju deteta;

6) da je drugi roditelj preminuo, a ostvareno je pravo na porodičnu penziju;

7) da je drugi roditelj obavezan da doprinosi izdržavanju deteta;

8) da je drugi roditelj lišen roditeljskog prava, a obavezan je da doprinosi izdržavanju deteta;

9) da je drugi roditelj na izdržavanju kazne zatvora duže od šest meseci;

10) da drugi roditelj ne doprinosi izdržavanju deteta, a izvršenje obaveze izdržavanja nije bilo moguće obezbediti postojećim i dostupnim pravnim sredstvima i postupcima.

Ne smatra se jednoroditeljskom porodicom, u smislu ovog zakona, porodica u kojoj je roditelj koji je samostalno vršio roditeljsko pravo, po prestanku ranije bračne, odnosno vanbračne zajednice, zasnovao novu bračnu, odnosno vanbračnu zajednicu.

Član 29.

Školovanje u smislu ovog zakona jeste pohađanje škole u cilju sticanja obrazovanja u osnovnoj školi i sticanja obrazovanja u svojstvu redovnog učenika u srednjoj školi, a u skladu sa propisima kojima se uređuje prosveta.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, svojstvo redovnog učenika smatra se da ima i lice iz osetljivih društvenih grupa i lice sa izuzetnim sposobnostima mlađe od 17. godina koje stiče srednje obrazovanje ili obrazovanje za rad u svojstvu vanrednog učenika, ako opravda nemogućnost redovnog pohađanja nastave, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove prosvete.

Član 30.

Pravo na dečiji dodatak ostvaruje se ako ukupan mesečni prihod, umanjen za poreze i doprinose, po članu porodice ostvaren u tri meseca koji prethode mesecu u kome je podnet zahtev ne prelazi utvrđeni cenzus.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravo na dečiji dodatak bez ponovnog dostavljanja dokaza o materijalnom stanju porodice ostvaruje korisnik novčane socijalne pomoći čija deca redovno pohađaju školu.

Pravo na dečiji dodatak nezavisno od materijalnih uslova porodice iz čl. 7. i 8. ovog zakona i stava 1. ovog člana ostvaruje korisnik čije dete ostvaruje dodatak za pomoć i negu drugog lica ili uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica.

Ispunjenost uslova iz ovog člana organ nadležan za rešavanje o pravu utvrđuje pribavljanjem podataka iz službenih evidencija po službenoj dužnosti.

Član 31.

Za jednoroditeljske porodice iz člana 28. stav 1. tač. 1)-5) cenzus utvrđen u članu 30. ovog zakona uvećava se za 30%.

Za jednoroditeljske porodice iz člana 28. stav 1. tač. 6)-10), za staratelje i roditelje deteta sa smetnjama u razvoju i deteta sa invaliditetom za koje postoji mišljenje Komisije, a koje ne koristi usluge smeštaja, cenzus utvrđen u članu 30. ovog zakona uvećava se za 20%.

Član 32.

Nominalne iznose i način usklađivanja cenzusa za ostvarivanje prava na dečiji dodatak, u skladu sa čl. 30. i 31. ovog zakona, propisuje Vlada na predlog ministra nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Član 33.

Visinu i način usklađivanja dečijeg dodatka, propisuje Vlada na predlog ministra nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom.

Iznos dečijeg dodatka, utvrđen u stavu 1. ovog člana, za jednoroditeljske porodice i staratelje uvećava se za 30%, a za roditelje deteta sa smetnjama u razvoju i deteta sa invaliditetom, za koje je doneto mišljenje Komisije, i za dete koje ostvaruje dodatak za pomoć i negu drugog lica ili uvećani dodatak za pomoć i negu drugog lica, a koje ne koristi usluge smeštaja, uvećava se za 50%.

Ukoliko su ispunjeni uslovi da se iznos dečijeg dodatka uveća po više osnova u skladu sa stavom 2. ovog člana, ukupan iznos uvećanja ne može biti veći od 80%.

Korisnici dečijeg dodatka čija su deca redovno pohađala srednju školu i sa uspehom završila školsku godinu u septembru tekuće godine ostvaruju pravo na još jedan dečiji dodatak.

5. Naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu bez roditeljskog staranja

Član 34.

Deca predškolskog uzrasta bez roditeljskog staranja imaju pravo na naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi koja ima rešenje ministarstva nadležnog za poslove prosvete o verifikaciji, u visini učešća korisnika u ceni usluge koja se propisuje odlukom jedinice lokalne samouprave.

Deca bez roditeljskog staranja na smeštaju u ustanovama socijalne zaštite ostvaruju pravo na naknadu troškova u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Deca bez roditeljskog staranja koja su u starateljskim porodicama, ostvaruju pravo na naknadu troškova iz stava 1. ovog člana, pod uslovom da je za njih ostvareno pravo na dečiji dodatak u skladu sa ovim zakonom, a od dana od kada je ostvareno pravo na dečiji dodatak.

Deca bez roditeljskog staranja koja su u hraniteljskim porodicama, ostvaruju pravo na naknadu troškova iz stava 1. ovog člana, pod uslovom da ispunjavaju uslove propisane za ostvarivanje prava na dečiji dodatak.

Pravo iz stava 1. ovog člana može se ostvariti ako jedinica lokalne samouprave ne finansira isto pravo.

6. Naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu sa smetnjama u razvoju i decu sa invaliditetom

Član 35.

Deca predškolskog uzrasta sa smetnjama u razvoju i deca sa invaliditetom imaju pravo na naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi koja ima rešenje ministarstva nadležnog za poslove prosvete o verifikaciji, u visini učešća korisnika u ceni usluge koja se propisuje odlukom jedinice lokalne samouprave.

Pravo iz stava 1. ovog člana ne može se ostvariti ukoliko je za to dete ostvareno pravo na naknadu zarade za vreme odsustva sa rada radi posebne nege deteta.

Pravo iz stava 1. ovog člana može se ostvariti ako jedinica lokalne samouprave ne finansira isto pravo.

7. Naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu korisnika novčane socijalne pomoći

Član 36.

Deca predškolskog uzrasta korisnika novčane socijalne pomoći imaju pravo na naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi koja ima rešenje ministarstva nadležnog za poslove prosvete o verifikaciji, u visini učešća korisnika u ceni usluge koja se propisuje odlukom jedinice lokalne samouprave.

Pravo iz stava 1. ovog člana može se ostvariti ako jedinica lokalne samouprave ne finansira isto pravo.

8. Regresiranje troškova boravka u predškolskoj ustanovi dece iz materijalno ugroženih porodica

Član 37.

Deca predškolskog uzrasta iz materijalno ugroženih porodica, kao i deca bez roditeljskog staranja, deca sa smetnjama u razvoju i deca sa invaliditetom koja nisu ostvarila pravo u skladu sa čl. 34, 35. i 36. ovog zakona imaju, u zavisnosti od materijalnog položaja porodice, pravo na regresiranje troškova boravka u predškolskoj ustanovi koja ima rešenje ministarstva nadležnog za poslove prosvete o verifikaciji.

Način i uslove regresiranja troškova iz stava 1. ovog člana utvrđuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

III POSTUPAK I NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA

Član 38.

Ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom propisuje bliže uslove i način ostvarivanja prava na: naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta, odsustva sa rada radi posebne nege deteta; odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana; ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta; roditeljski dodatak; jednokratnu pomoć za rođenje drugog i trećeg deteta, dečiji dodatak; naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu bez roditeljskog staranja i naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu sa smetnjama u razvoju i decu sa invaliditetom i naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu korisnika novčane socijalne pomoći.

Ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom propisuje bliže uslove odsustva sa rada ili rada sa polovinom punog radnog vremena roditelja, odnosno usvojitelja, hranitelja ili staratelja deteta mlađeg od pet godina kome je potrebna posebna nega i nezaposlenog lica korisnika prava na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti za vreme posebne nege deteta.

O stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta mišljenje daje nadležna komisija fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, a troškovi njenog rada finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.

Sastav, nadležnost i način rada komisije iz stava 3. ovog člana utvrđuje ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom, u skladu sa zakonom.

Izuzetno, nadležna komisija Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje iz stava 3. ovog člana, može davati mišljenje o stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta i u postupcima ostvarivanja prava na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti za vreme posebne nege deteta, koji se ostvaruju u skladu sa propisima o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti, a troškove njenog rada snosi Nacionalna služba za zapošljavanje.

Član 39.

Prava utvrđena ovim zakonom ostvaruju se po propisima o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Podatke koji su potrebni za rešavanje zahteva po ovom zakonu, a nalaze se u dostupnim službenim evidencijama državnih organa, organa jedinica lokalne samouprave i imalaca javnih ovlašćenja, organi nadležni za rešavanje o pravima po ovom zakonu pribavljaju po službenoj dužnosti u skladu sa zakonom koji uređuje opšti upravni postupak.

Organi nadležni za rešavanje o pravima po ovom zakonu preuzimaju podatke iz stava 2. ovog

člana, iz dostupnih službenih evidencija elektronskim putem ukoliko su umreženi sa bazama podataka u skladu sa zakonom, za podnosioca zahteva i članove zajedničkog domaćinstva koji se odnose na: JMBG, ime i prezime, državljanstvo iz matičnih knjiga, podatke o prebivalištu iz registra prebivališta, podatke o prihodima i imovini iz službenih evidencija poreske uprave, podatke o prijavi na osiguranje i plaćenim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje iz Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja, podatke o posedovanju nepokretnosti iz katastra nepokretnosti i drugih javno dostupnih evidencija.

Član 40.

Rešavanje o pravima iz člana 11. stav 1. tač. 1) do 7) ovog zakona poverava se nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

O pravima iz stava 1. ovog člana nadležni organ rešava na osnovu podnetog zahteva.

Za zahtev iz stava 2. ovog člana od podataka o ličnosti nadležni organ može zahtevati sledeće podatke o podnosiocu zahteva, o članovima njegovog domaćinstva, odnosno porodice, i to:

1. JMBG, ime i prezime, adresa prebivališta odnosno boravišta, državljanstvo, datum i mesto i opština rođenja, podaci o bankovnom računu na koji se vrši isplata, kontakt telefon, adresa elektronske pošte, vrsta srodstva;

2. Podatke o socio-ekonomskom statusu u obimu koji je definisan uslovima za ostvarivanje prava definisanih ovim zakonom - podaci o prihodima i imovini, podaci o plaćenim doprinosima, podaci o zaposlenju i poslodavcu, podaci o stambenom statusu, bračni status, status deteta ukoliko se radi o detetu sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, podaci o školovanju dece i to naziv i mesto obrazovne ustanove i obrazovni status deteta, podaci o imunizaciji dece i to naziv i mesto zdravstvene ustanove u kojoj se dete leči i status, podaci o starateljstvu odnosno hraniteljstvu ukoliko postoje;

3. Podatke potrebne za obračun i isplatu naknada zarade, odnosno naknade plate za ona prava koja imaju karakter naknade zarade, odnosno naknade plate.

Član 41.

O pravima iz ovog zakona u prvom stepenu rešava nadležni organ u mestu prebivališta podnosioca zahteva.

Član 42.

Po žalbama na prvostepena rešenja o pravima iz člana 11. stav 1. tač. 1) do 7) ovog zakona u drugom stepenu rešava ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom.

Rešavanje u drugom stepenu po žalbama na prvostepena rešenja o pravima iz člana 11. stav 1. tač. 1) do 7) ovog zakona na teritoriji AP Vojvodine poverava se odgovarajućem organu uprave AP Vojvodine.

Član 43.

Korisnik prava iz ovog zakona koji je na osnovu neistinitih ili netačnih podataka, ili neprijavljivanjem promena koje utiču na gubitak ili obim prava ostvario pravo, dužan je da naknadi štetu, u skladu sa zakonom.

Član 44.

Sredstva za ostvarivanje prava od opšteg interesa utvrđenih u članu 11. stav 1. tač. 1) do 7) ovog zakona obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, u skladu sa zakonom, pri čemu se posebno vode sredstva za naknade za porodiljsko odsustvo, a posebno sredstva za decu i porodicu.

Član 44a

Korisnik kome je izvršena isplata na koju nije imao pravo, dužan je da ministarstvu nadležnom za finansijsku podršku porodici sa decom vrati primljene iznose.

Pravnosnažno, odnosno konačno rešenje nadležnog organa kojim se korisnik obavezuje da vrati primljene iznose iz stava 1. ovog člana je izvršna isprava u skladu sa zakonom kojim je uređen postupak izvršenja i obezbeđenja.

Ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom ima pravo na povraćaj isplaćenih poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa zakonom.

Član 45.

Ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom vrši nadzor nad radom organa u vršenju ovim zakonom poverenih poslova državne uprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava, a nadzor na teritoriji AP Vojvodine poverava se odgovarajućem organu uprave AP Vojvodine.

IV INFORMACIONI SISTEM ZA ISPLATU PRAVA

Član 46.

U cilju automatizacije obračuna iznosa za isplate koje korisnicima prava vrši Ministarstvo po osnovu ovoga zakona, Ministarstvo uspostavlja Informacioni sistem za isplatu prava (u daljem tekstu: IS).

U IS unose se podaci iz zahteva za ostvarivanje prava, priloženih i po službenoj dužnosti pribavljenih dokaza, iz rešenja donetih po tim zahtevima kao i podaci iz drugih dokumenata koji su ovim zakonom predviđeni da se dostavljaju u toku rešavanja zahteva i korišćenja prava kao što su potvrde o redovnom pohađanju škole.

Na osnovu unetih podataka, putem IS-a vodi se evidencija podnetih zahteva, donetih rešenja, evidencija dokaza pribavljenih po službenoj dužnosti elektronskim putem posredstvom IS-a, kao i podnosilaca zahteva i članova njihovih domaćinstava.

Na osnovu podataka iz stava 2. ovog člana u IS se formiraju podaci za isplatu po pravima propisanim ovim zakonom uključujući podatke za plaćanje poreza i doprinosa za naknadu zarade, odnosno naknade plate. U IS se takođe vodi evidencija isplata po nosiocima prava kao i podataka o plaćenim porezima i doprinosima za ona prava koja imaju karakter naknade zarade, odnosno naknadu plate.

Ukoliko podaci iz stava 2. ovog člana nisu dovoljni za pravilno određivanje iznosa za plaćanje poreza i doprinosa koji zahtevaju poresku prijavu, nadležni organ u IS unosi dodatne podatke.

Ovlašćena lica nadležnog organa imaju pristup IS-u i tim putem se između ostalog, vrši unos podataka iz stava 2. ovog člana, uvid u podatke o isplatama, preuzimanje podataka za plaćanje poreza i doprinosa, unos povratnih informacija o prihvaćenim poreskim prijavama i pregled odgovarajućih statističkih izveštaja.

Ovlašćena lica nadležnog organa u okviru IS-a imaju pristup i funkcionalnostima čija je svrha efikasniji rad nadležnog organa kao što je uvid u službene evidencije drugih organa u slučaju kada postoje tehnički uslovi za povezivanje.

Podaci iz stava 2. ovog člana u IS se mogu unositi i od strane zaposlenih u IS Ministarstva.

Podaci o ličnosti iz stava 2. ovog člana, koji se prikupljaju i čuvaju u IS, obrađuju se u svrhu ostvarivanja prava propisanih ovim zakonom kao mera finansijske podrške porodici sa decom.

Bliže uslove i način uspostavljanja IS, prikupljanja, unosa, ažuriranja, dostupnosti podataka i druga pitanja od značaja za taj sistem, propisuje ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom.

V ZAŠTITA, KORIŠĆENJE, AŽURIRANJE I ČUVANJE PODATAKA

1. Zaštita podataka

Član 47.

Svi vidovi prikupljanja, držanja, obrade i korišćenja podataka sprovode se u skladu sa ovim zakonom, uz poštovanje načela propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Za potrebe naučnoistraživačkog rada i statističkih analiza, podaci o ličnosti koriste se i objavljuju na način kojim se obezbeđuje zaštita identiteta korisnika prava, u skladu sa zakonom.

2. Korišćenje podataka

Član 48.

Korisnik podataka iz IS može biti državni i drugi organ i organizacija, kao i pravno i fizičko lice, pod uslovom da je zakonom ovlašćeno da traži i prima podatke, da su ti podaci neophodni za izvršenje poslova iz njegove nadležnosti ili služe za potrebe istraživanja, uz uslov da se obezbedi zaštita podataka o ličnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Podaci u IS moraju biti bezbednim merama zaštićeni od neovlašćenog pristupa i korišćenja.

3. Ažuriranje i čuvanje podataka

Član 49.

Podaci u IS ažuriraju se bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promene.

Rokovi čuvanja podataka u IS uređuju se posebnim zakonom.

VI DEČIJA NEDELJA

Član 50.

„Dečija nedelja“ organizuje se svake godine u prvoj punoj nedelji meseca oktobra, radi podsticanja i organizovanja raznovrsnih kulturno-obrazovnih, rekreativnih i drugih manifestacija posvećenih deci i preduzimanja drugih mera za unapređivanje razvoja društvene brige o deci.

Aktivnosti koje se organizuju za vreme trajanja „Dečije nedelje“ utvrđuju se programom koji donosi ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom.

Podnosioci predloga programa mogu biti udruženja, koja u svojim programima delovanja imaju aktivnosti koje doprinose ciljevima „Dečije nedelje“, a koja imaju najmanje pet godina iskustva u organizovanju manifestacija za decu na republičkom nivou.

Aktivnosti u toku „Dečije nedelje“ finansiraju se sredstvima koja se prikupe za vreme trajanja „Dečije nedelje“ i uplate na poseban račun.

Sredstva iz stava 4. ovog člana koriste se za realizaciju programa i to: 40% za aktivnosti na republičkom nivou, a 60% za aktivnosti na nivou jedinica lokalne samouprave.

Odobrena sredstva iz stava 4. ovog člana mogu se koristiti isključivo za sprovođenje prihvaćenog programa.

U budžet programa ne mogu se uvrstiti troškovi koji se odnose na plate zaposlenih u udruženju.

Udruženje ne može koristiti odobrena sredstva za promociju političkih stranaka ili stavova, niti za obavljanje delatnosti u cilju sticanja profita.

Nakon realizacije odobrenog programa, udruženje organizator dužno je da ministarstvu nadležnom za finansijsku podršku porodici sa decom podnese narativni i finansijski izveštaj o realizaciji programa.

Jedinice lokalne samouprave su u obavezi da, u skladu sa dobijenim uputstvima, udruženju organizatoru dostave izveštaj o realizaciji „Dečije nedelje“ na svojoj teritoriji.

Član 51.

Za vreme trajanja „Dečije nedelje“ plaća se poseban iznos, i to na:

1) Svaku prodatu voznu kartu u međumesnom i međunarodnom prevozu u železničkom, vodnom, vazdušnom i drumskom saobraćaju;

2) Svaku poštansku pošiljku u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, osim za pošiljke novina i časopisa čiji prijem, prenos i uručenje obavljaju javni poštanski operator i drugi poštanski operatori, u skladu sa zakonom kojim se uređuju poštanske usluge;

3) Svaku prodatu ulaznicu za pozorište, bioskop, drugu kulturnu manifestaciju i sportsku priredbu za koju se naplaćuju ulaznice;

4) Svaki prodat nosač zvuka sa snimljenim sadržajem.

Naplatu iznosa vrše organizacije i druga pravna lica i građani koji prodaju ulaznice - vozne karte, nosače zvuka sa snimljenim sadržajem, odnosno vrše poštansku uslugu i dužni su da naplaćena sredstva uplate na poseban račun u budžet Republike Srbije, u roku od sedam dana od dana završetka „Dečije nedelje“.

Ministar nadležan za finansije bliže propisuje način naplate iznosa iz stava 1. ovog člana.

Iznos iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada aktom koji donosi do 1. septembra za tekuću godinu.

Član 52.

Naplaćena sredstva za vreme trajanja „Dečije nedelje“ utvrđuju se u budžetu Republike Srbije, a ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom ih raspoređuje organizatorima manifestacija posvećenih deci, u skladu sa izvršenim programom iz člana 50. stav 2. ovog zakona.

VII KAZNENE ODREDBE

Član 53.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica i drugo pravno lice ako izda neistinitu potvrdu o ostvarenim prihodima podnosioca zahteva iz člana 5. stav 4. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se poslodavac koji je preduzetnik novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica i drugo pravno lice ako ne postupi u skladu sa članom 16. stav 4. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 3. ovog člana kazniće se poslodavac koji je preduzetnik novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 54.

Postupci za ostvarivanje prava na odsustvo sa rada i naknadu zarade odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta koji su započeti pre početka primene ovog zakona okončaće se u skladu sa propisima koji su

bili na snazi u vreme otpočinjanja porodiljskog odsustva.

Pravo na roditeljski dodatak za decu rođenu pre početka primene ovog zakona, ostvariće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi na dan rođenja deteta.

Isplate po rešenjima donetim pre početka primene ovog zakona kao i u postupcima iz st. 1. i 2. ovog člana koji su rešeni u skladu sa propisima koji su bili na snazi do početka primene ovog zakona vršiće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi do početka primene ovog zakona.

Član 55.

Ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom doneće propise na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 56.

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 73. do 75. Zakona o društvenoj brizi o deci („Službeni glasnik RS“, br. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93 - dr. zakon, 28/94, 47/94, 48/94 - dr. zakon, 25/96, 29/01, 16/02 - dr. zakon, 62/03 - dr. zakon, 64/03 - ispravka dr. zakon, 101/05 - dr. zakon i 18/10 - dr. zakon).

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS“, br. 16/02, 115/05 i 107/09).

Član 57.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se od 1. jula 2018. godine.

ODREDBE ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM KOJE NISU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST („SLUŽBENI GLASNIK RS“, BROJ 50/18)

Član 12.

Pravo na roditeljski dodatak za decu rođenu na dan stupanja na snagu Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS“, broj 113/17), 25. decembra 2017. godine, i kasnije, zaključno sa 30. junom 2018. godine, koje se ostvaruje u skladu sa propisima koji su bili na snazi na dan rođenja deteta a isplaćuje u jednakim mesečnim ratama, uskladiće se po službenoj dužnosti, počev od 1. jula 2018. godine, sa brojem rata i mesečnim iznosima roditeljskog dodatka utvrđenim ovim zakonom.

Isplata prava iz stava 1. ovog člana vršiće se u roku od šest meseci od dana primene ovog zakona.

Član 13.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se od 1. jula 2018. godine.

ODREDBE ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM KOJE NISU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST („SLUŽBENI GLASNIK RS“, BROJ 66/21)

Član 19.

Ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom uskladiće podzakonske propise donete na osnovu Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS“, br. 113/17 i 50/18) sa odredbama ovog zakona, u roku od tri meseca, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 20.

Postupci za ostvarivanje prava na odsustvo sa rada i naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta, kao i prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta koji su započeti pre početka primene ovog zakona okončaće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme otpočinjanja porodiljskog odsustva.

Isplate po rešenjima donetim pre početka primene ovog zakona kao i u postupcima iz stava 1. ovog člana koji su rešeni u skladu sa propisima koji su bili na snazi do početka primene ovog zakona vršiće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi do početka primene ovog zakona.

Član 21.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se od 1. jula 2021. godine, osim člana 6. (član 17. stav 2) i člana 7. (član 18. st. 2, 4. i 6) koji se primenjuju od 8. maja 2021. godine.

ODREDBE ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM KOJE NISU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST („SLUŽBENI GLASNIK RS“, BROJ 130/21)

Član 4.

Pravo na roditeljski dodatak za decu rođenu pre stupanja na snagu ovog zakona, ostvarivaće se u skladu sa propisom koji je bio na snazi u vreme rođenja deteta.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2022. godine.

ODREDBE ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM KOJE NISU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST („SLUŽBENI GLASNIK RS“, BROJ 62/23)

Član 7.

Postupci za ostvarivanje prava na odsustvo sa rada i naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i posebne nege

deteta, kao i prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta koji su započeti pre početka primene ovog zakona okončaće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme otpočinjanja porodiljskog odsustva.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta za prvo i drugo dete rođeno pre stupanja na snagu ovog zakona, ostvarivaće se u skladu sa propisom koji je bio na snazi u vreme otpočinjanja ostvarivanja prava.

Pravo na ostale naknade po osnovu posebne nege deteta, za decu rođenu pre stupanja na snagu ovog zakona, ostvarivaće se u skladu sa propisom koji je bio na snazi u vreme otpočinjanja ostvarivanja prava.

Isplate po rešenjima donetim pre početka primene ovog zakona, kao i u postupcima iz st. 1. i 2. ovog člana koji su rešeni u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona vršiće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se od 1. avgusta 2023. godine, osim člana 3. kojim se menja član 17. stav 5. koji se primenjuje od
27. maja 2023. godine.

ODREDBE ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM KOJE NISU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST („SLUŽBENI GLASNIK RS“, BROJ 79/24)

Član 17.

Podzakonski propisi doneti na osnovu Zakona o finansijskoj podrški porodici sa decom („Službeni glasnik RS“, br. 113/17, 50/18, 46/21 – US, 51/21 – US, 53/21 – US, 66/21, 130/21, 43/23 – US, 62/23 i 11/24 – US) uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od njegovog stupanja na snagu.

Član 18.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta za dete rođeno pre stupanja na snagu ovog zakona, ostvarivaće se u skladu sa propisom koji je bio na snazi u vreme otpočinjanja ostvarivanja prava.

Pravo na roditeljski dodatak za decu rođenu pre 1. januara 2024. godine, ostvarivaće se u skladu sa propisom koji je bio na snazi u vreme rođenja deteta.

Član 19.

Postupci za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak, prava na paušal za nabavku opreme za dete, prava na jednokratnu pomoć za rođenje drugog i trećeg deteta i prava na jednokratni iznos za treće i četvrto dete koje je umrlo u toku isplate roditeljskog dodatka za decu rođenu 1. januara 2024. godine i kasnije, koji su započeti, a po kojima nije doneto konačno rešenje do stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se u skladu sa ovim zakonom.

Konačna rešenja doneta pre stupanja na snagu ovog zakona kojima je priznato pravo na roditeljski dodatak, pravo na paušal za nabavku opreme za dete, pravo na jednokratnu pomoć za rođenje drugog i trećeg deteta i pravo na jednokratni iznos za treće i četvrto dete koje je umrlo u toku isplate roditeljskog dodatka za decu rođenu 1. januara 2024. godine i kasnije, po kojima nisu vršene isplate ili po kojima su izvršene jednokratne isplate ili su započete isplate u jednakim mesečnim ratama, uskladiće se po službenoj dužnosti, u pogledu iznosa priznatog prava, sa jednokratnim iznosom odnosno, mesečnim iznosom rate roditeljskog dodatka, paušala za nabavku opreme za dete, jednokratne pomoći za rođenje drugog i trećeg deteta i jednokratnog iznosa za treće i četvrto dete koje je umrlo u toku isplate roditeljskog dodatka, utvrđenim ovim zakonom.

Usklađivanje i isplata novčanog iznosa razlike između isplaćenog jednokratnog iznosa, odnosno isplaćenih mesečnih rata i iznosa koji pripada u skladu sa ovim zakonom, za prava iz stava 2. ovog člana, izvršiće se u roku od šest meseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 20.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. novembra 2024. godine.